

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Фізичні основи комп'ютерної електроніки»

Ступінь вищої освіти - Бакалавр
Спеціальність 123 «Комп'ютерна інженерія»
Освітня програма «Комп'ютерна інженерія»
Рік навчання _2023-2024_, семестр _I_
Форма навчання _денна_
Кількість кредитів ЄКТС ___6___
Мова викладання ___українська_

Лектор курсу
Контактна інформація
лектора (e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

Гуменюк Ярослав Олександрович

Yaroslav_G@i.ua
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=540>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета. Дисципліна «Фізичні основи комп'ютерної електроніки» є частиною теоретичної підготовки, без якої неможливе вивчення дисциплін професійного спрямування. Вивчення фізики забезпечує знання студентів про основні властивості матерії і методи одержання достовірних даних про властивості тіл. Дисципліна „ Фізичні основи комп'ютерної електроніки ” для спеціальності 123 “Комп'ютерна інженерія” передувє вивченню цілого ряду спеціальних дисциплін.

Завдання. Надати підготовку з фізики, яка дозволить: орієнтуватись у науковій і технічній інформації, використовувати в роботі фізичні закони; сформувати у студентів науковий світогляд, вміння оцінювати достовірність результатів досліджень, навички проведення вимірювань.

Дисципліна «Фізичні основи комп'ютерної електроніки» сприяє формуванню компетентностей:

загальних компетентностей (ЗК):

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.
- ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

фахових (спеціальних) компетентностей (СК):

СК11. Здатність оформляти отримані робочі результати у вигляді презентацій, науково-технічних звітів.

СК15. Здатність аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати, обґрунтовувати та захищати прийняті рішення.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН1. Знати і розуміти наукові положення, що лежать в основі функціонування комп'ютерних засобів, систем та мереж.

ПРН2. Мати навички проведення експериментів, збирання даних та моделювання в комп'ютерних системах.

Згідно з цими компетентностями студент має

знати:

- основні фізичні закони і формули;
- основи теорії похибок;
- принцип дії механізмів та систем;

вміти:

- користуватися засобами вимірювання, виконувати обчислення;
- проводити математичну і статистичну обробку результатів вимірювань;

- застосовувати одержані знання при вивченні спеціальних дисциплін та у роботі за фахом.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
І семестр				
Модуль 1. Механіка				
Тема1-1 Вступ. Основи теорії похибок. Кінематика матеріальної точки.	Лекцій – 2год Лаб.роб – 2год	Знати основні закони кінематики поступального руху матеріальної точки та руху по колу і розуміти їх; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Контрольна робота «похибки» Лабораторна робота 1.1 Визначення прискорення вільного падіння за допомогою математичного маятника.	4
Тема1-2 Динаміка матеріальної точки.	Лекцій – 2год Лаб.роб – 2год	Знати основні закони динаміки поступального матеріальної точки та розуміти їх; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб.1-2 Вивчення законів обертального руху за допомогою маятника Обербека.	3
Тема1-3 Закони збереження	Лекцій – 1год Лаб.роб – 1год	Знати закони збереження в механіці (імпульсу, енергії), розуміти їх; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб.1-4 Визначення модуля Юнга.	4
Тема1-4 Сили в механіці.	Лекцій – 1год Лаб.роб – 1год	Знати основні характеристики сил в механіці (гравітації, пружності, тертя) та розуміти їх; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб. 2-1 Визначення коефіцієнту внутрішнього тертя методом Стокса.	3
Тема1-5 Динаміка обертального руху твердого тіла	Лекцій – 1год Лаб.роб – 1год	Знати основні закони динаміки обертального руху твердого тіла та розуміти їх; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб.1-3 Визначення моменту інерції тіла методом крутильних коливань.	4

	Всього Лекцій – 7год Лаб.роб – 7год	знати: - основні фізичні величини, одиниці їх вимірювань, основи теорії похибок та правила оброблення результатів вимірювань; - фундаментальні поняття й теорії класичної та сучасної фізики вміти: - проводити математичну і статистичну обробку результатів вимірювань; - пояснювати фізичні процеси та явища, - застосовувати сучасні фізичні методи і прилади на практиці.	Захист лабораторних робіт Виконання самостійної роботи Модульна контрольна робота	
Модуль 2 Молекулярна фізика і термодинаміка. Електростатика і струм.				
Тема2-1 Молекулярно-кінетична теорія ідеального газу	Лекцій – 2год Лаб.роб – 2год	Знати основні експериментальні газові закони, основи молекулярно-кінетична теорія ідеальних газів та розуміти їх; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб. 2-3 Визначення коефіцієнту поверхневого натягу рідини	3
Тема2-2 Термодинаміка	Лекцій – 2год Лаб.роб – 2год	Знати основні закони термодинаміки та , принцип дії ідеальної теплової машини та розуміти їх; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб. 2-2 Визначення відношення питомих теплоємностей C_p/C_V методом Клемана-Дезорма.	4
Тема2-3 Електростатика	Лекцій – 2год Лаб.роб – 2год	Знати основні характеристики електричного поля (напруженість, потенціал, електроємність та ін.) та розуміти їх взаємозв'язок; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб. 3-1 Дослідження електростатичного поля.	3
Тема2-4 Речовина в електростатичному полі.	Лекцій – 1год Лаб.роб – 1год	Знати фізичні механізми, що відбуваються в речовині в зовнішньому ел/ст. полі, розуміти їх та вміти застосувати до розв'язання практичних задач	Лаб.роб. 3-2 Визначення е.р.с. гальванічного елемента методом компенсації.	4
Тема2-5 Закони постійного струму	Лекцій – 1год Лаб.роб – 1год	Знати основні поняття про електричний струм (сила та густина струму, напруга та ін.), закони Ома та Джоуля-Ленца; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб. 3-3 Дослідження температурної залежності опору металу.	3
	Всього Лекцій – 8год Лаб.роб – 8год	знати: - основні фізичні величини, одиниці їх вимірювань, основи теорії похибок та правила оброблення результатів вимірювань; - фундаментальні поняття й теорії класичної та сучасної	Захист лабораторних робіт Виконання самостійної роботи Модульна контрольна робота	

		<p>фізики вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - проводити математичну і статистичну обробку результатів вимірювань; - пояснювати фізичні процеси та явища, - застосовувати сучасні фізичні методи і прилади на практиці. 		
Модуль 3 Магнетизм. Електромагнітні коливання і хвилі				
Тема3-1 Основи магнетизму	Лекцій – 2год Лаб.роб – 2год	Знати основні характеристики магнітного поля (вектор індукції та напруженість магнітного поля), вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб. 4.2 Визначення горизонтальної складової напруженості магнітного поля Землі за допомогою тангенс-гальванометра.	4
Тема3-2 Сила Ампера, сила Лоренца Закон Біо-Савара-Лапласа.	Лекцій – 2год Лаб.роб – 2год	Знати основні закони магнетизму - закон БСЛ, Ампера, Лоренца; вміти застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб. 4.1 Визначення питомого заряду електрона методом магнетрона.	3
Тема3-3 Електромагнітна індукція	Лекцій – 1год Лаб.роб – 1год	Знати основні поняття про явище електромагнітної індукції та самоіндукції, закон Фарадея-Максвелла; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб. 4.3 Вимірювання циркуляції напруженості магнітного поля соленоїда.	4
Тема3-4 Вільні та загасаючі коливання в електромагнітній контурі	Лекцій – 1год Лаб.роб – 1год	Знати основні поняття про вільні та загасаючі електромагнітні коливання їх характеристики; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб. 1.8 Визначення логарифмічного декременту загасання коливачь	3
Тема3-5 Вимушені коливання в електромагнітній контурі. Змінний електричний струм	Лекцій – 1год Лаб.роб – 1год	Знати основні поняття про вимушені електромагнітні коливання і хвилі, їх характеристики; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему. Розуміти механізм генерації змінного електричного струму	Лаб.роб. 5.1 Визначення показника заломлення електромагнітних хвиль	4

	Всього Лекцій – 7год Лаб.роб – 7год	знати: - основні фізичні величини, одиниці їх вимірювань, основи теорії похибок та правила оброблення результатів вимірювань; - фундаментальні поняття й теорії класичної та сучасної фізики вміти: - проводити математичну і статистичну обробку результатів вимірювань; - пояснювати фізичні процеси та явища, - застосовувати сучасні фізичні методи і прилади на практиці.	Захист лабораторних робіт Виконання самостійної роботи Модульна контрольна робота	
Модуль 4 Оптика. Атомна і ядерна фізика.				
Тема4-1 Геометрична оптика.	Лекцій – 2год Лаб.роб – 2год	Знати основні поняття та закони геометричної оптики; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб. 5.3 Визначення довжини хвилі світла за допомогою кілець Ньютона.	3
Тема4-2 Хвильова оптика	Лекцій – 2год Лаб.роб – 2год	Знати основні поняття та закони, що описують явища інтерференції, дифракції, поляризації; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб. 5.6 Визначення довжини хвилі світла за допомогою дифракційної ґратки.	4
Тема4-3 Квантова оптика	Лекцій – 2год Лаб.роб – 2год	Знати основні поняття та закони, що описують явища фотоефекту тиску світла, закони теплового випромінювання, поняття про кванти; вміти застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб 6-1 Вивчення оптичного квантового генератора.	3
Тема4-4 ЕЛЕМЕНТИ АТОМНОЇ ФІЗИКИ ТА КВАНТОВОЇ МЕХАНІКИ	Лекцій – 1год Лаб.роб – 1год	Знати основні характеристики та будову атома, особливості випромінювання світла атомом; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб. 5.7 Перевірка закону Малюса.	4
Тема4-5 ЕЛЕМЕНТИ ФІЗИКИ АТОМНОГО ЯДРА	Лекцій – 1год Лаб.роб – 1год	Знати будову ядра, розміри, склад, поняття про ядерні сили, та елементарні частинки; вміти аналізувати та застосовувати при розв'язанні задач на цю тему	Лаб.роб 7.1/7.2 Визначення активності радіонукліду. Визначення коефіцієнту поглинання γ – променів.	3
	Всього Лекцій – 8год Лаб.роб – 8год	знати: - основні фізичні величини, одиниці їх вимірювань, основи теорії похибок та правила оброблення результатів вимірювань; - фундаментальні поняття й теорії класичної та сучасної фізики вміти:	Захист лабораторних робіт Виконання самостійної роботи Модульна контрольна робота	

		- проводити математичну і статистичну обробку результатів вимірювань; - пояснювати фізичні процеси та явища, - застосовувати сучасні фізичні методи і прилади на практиці.	
Всього	Лекцій – 30 год	Лаб. роб – 30 год.	СР -60 год.
Всього – 120 год.; 4 кредити			
Всього за I семестр (навчальна робота)			70
Екзамен			30
Всього за курс			100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Презентації та доповіді повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано